

VSM 09641, Nøragergård Høje II, Viskum sogn, Sønderlyng herred, Viborg amt

131211-58

KUAS j.nr.: Ingen - da der er tale om museets egenfinansierede forundersøgelse.

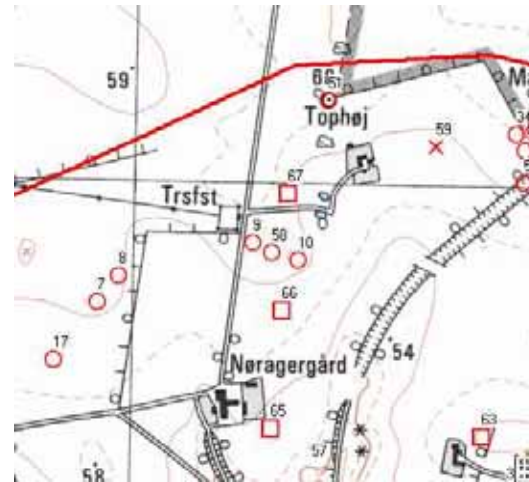
Rapport for prøvegravning af overpløjet gravhøj.

Udført af Martin Mikkelsen for Viborg Stiftsmuseum d. 17-20. aug. 2009

Kopi af 4cm kort

Indholdsfortegnelse

Abstract	1
Oversigtsplan	2
Undersøgelsens forhistorie	3
Faktuelle oplysninger	4
Deltagere	4
Topografi, terræn og undergrund	5
Målesystem og nivellering	6
Undersøgelsens forløb	6
Undersøgelsens resultater	7
Perspektiver for videre undersøgelser	10
Indstilling	10
Anlægsliste	11
Fundliste (fra REGIN)	13
Fotoliste med fotos	14

Abstract

På baggrund af forskningsprojekterne: ”Fårdalfundet og andre depotfunds relation til nærliggende samlingspladser, bopladser og grave i yngre bronzealder” og ”Rituelle anlæg i tilknytning til grave og gravhøje i yngre bronzealder” blev der i aug. 2009 foretaget en prøvegravning af højresten sb. 58 i Viskum sogn, da der i denne høj skulle være fundet ca. 20 urnegrave. Det ønskedes på den baggrund afklaret, om der stadig var bevarede brandgrave, og om der ved højfoden var rituelle anlæg med tilknytning til brandgravene.

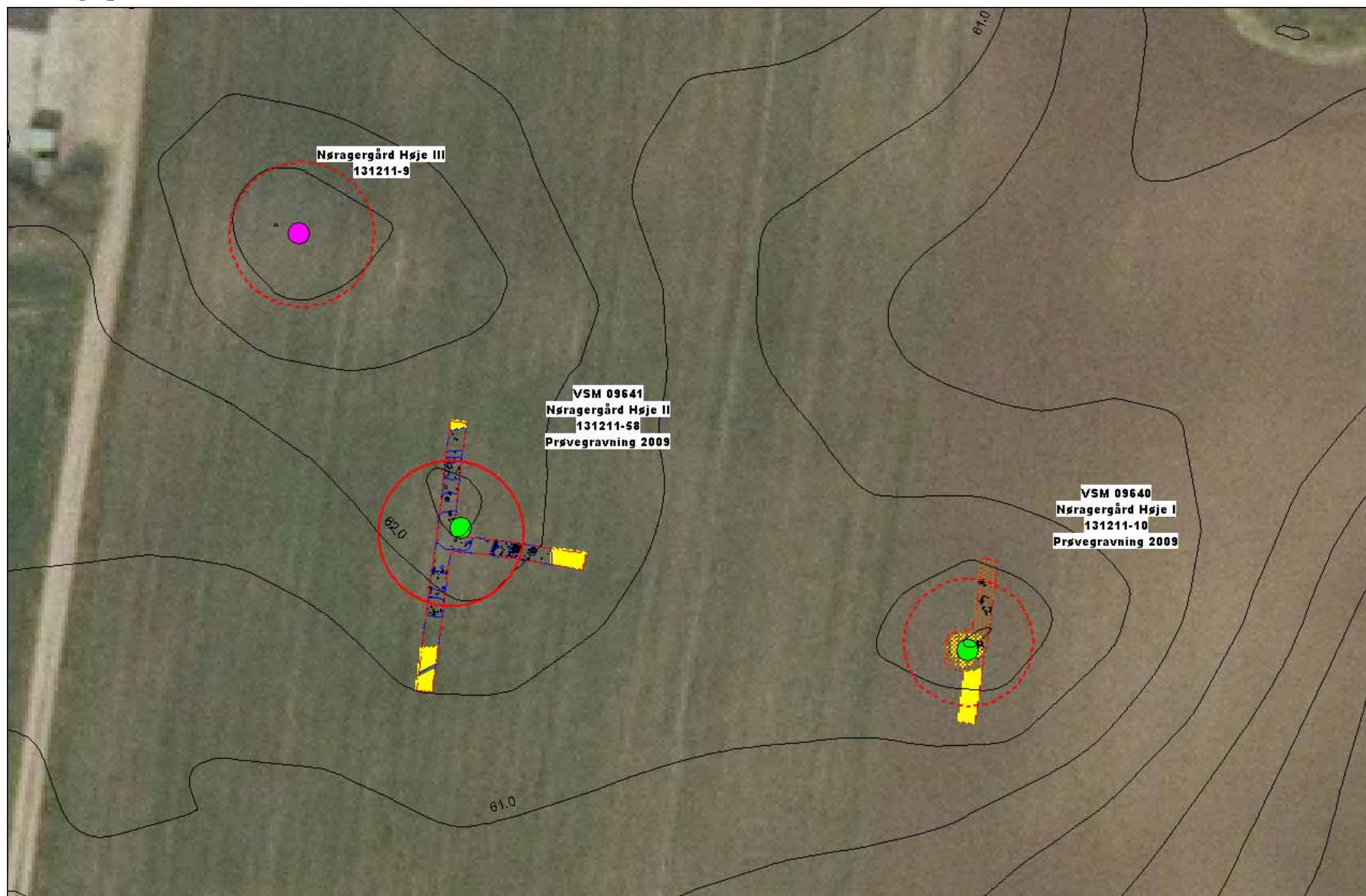
Prøvegravningen viste, at der stadig er bevaret betydelige dele af højen med flere højfaser og mindst 2 randstenskæder. Hvad angår højfaserne kan den primære høj ud fra fundet af et fladehugget flintsegl i højfylden tidligst være fra (sen?) senneolitikum og er måske snarere fra æ. bronzealder. Højen er efterfølgende udbygget mindst én gang og formodentligt (mindst) 2 gange. Det antages, at dette er sket i æ. bronzealder periode II-III.

Endvidere fandtes 8-9 mere eller mindre velbevarede brandgrave, heraf 3-4 uforstyrrede urnegrave. Da kun ca. 1/5 af højens overflade blev afdækket ved forundersøgelsen er det muligt, at der måske stadig er spor efter over 20 brandgrave tilbage. Tre bevarede urner fra højen (Lützau-Lunds privatsamling på VSM) og de få fund fra de i 2009 lokaliserede brandgrave, synes alle at kunne dateres til yngre bronzealder. Højen kan derfor meget vel have fungeret som ’højgravplads’ gennem hele yngre bronzealder.

Endelig fandtes stensamlinger ved foden af gravhøjens sydlige og østlige del. Lerkarskår blandt stenene formodes at være fra y. bronzealder og der kan derfor meget vel være tale om spor efter rituelle anlæg med relation til brandgravene i højen.

Prøvegravningen indfriede derfor til fulde (og lidt til) forhåbningerne om fund og anlæg, der kan være med til at sætte Fårdalfundet ind i det lokale kulturlandskab.

Oversigtsplan

Undersøgelsens forhistorie

Gravhøjen blev registreret i 2004 i forbindelse med anlæggelsen af en naturgasledning tværs gennem Viskum sogn.

Ved den arkivalske kontrol forud for dette projekt viste det sig, at der i amatørarkæologen Preben Lützau-Lunds samling (som Viborg Stiftsmuseum modtog i 2001) var tre gravurner fra yngre bronzealder, der skulle være fundet i en gravhøj placeret lidt nord for gården Nøragergård og dermed kun ca. 700m nord for Fårdalfundet. I PLL's protokol var det klart angivet, at ca. 20 urner! (uden gravgods?) var fundet i den midterste af tre overpløjede gravhøje.¹ På daværende tidspunkt var der kun registreret to gravhøje på DKC (131211-9-10), men ved en besigtigelse kunne det konstateres, at der ganske rigtigt var tre tydelige, overpløjede høje i området. Den midterste blev derfor registreret og anmeldt til DKC (131211-58).

I forbindelse med anlæggelsen af naturgasledningen (som blev flyttet lidt for at undgå, at højen blev berørt ved anlægsarbejdet) blev der trukket et par søgegrøfter mellem den midterste og den østligste høj. Der blev ved denne prøvegravning fundet spor efter fortidsminder i form af hjulspor og nordøst for højen enkelte anlægsspor, der dog ikke vurderedes at være så væsentlige, at de kunne give anledning til yderligere undersøgelser. Væsentlige fortidsminder blev dog fundet flere steder både syd og nord for gravhøjen. Således blev der fundet bopladsspor fra bronzealder(?) på en lille højning lidt nord for gravhøjene (131211-67). Lige syd for gravhøjene fandtes spor efter et enkelt treskibet langhus (131211-66), der formodes at være fra bronzealderen, og længere mod syd blev fundet mere omfattende bopladsspor med flere langhuse fra yngre bronzealder og tidlig jernalder (131211-65). Dertil kom fund af bl.a. en del ild-/kogegruber på den formodede samlingsplads ved Fårdalfundet (131211-53) samt syd derfor flere bopladsspor (131211-68-69) fra yngre bronzealder og tidlig ældre jernalder. Endelig blev fundet omfattende bopladsspor med hustomter fra yngre bronzealder og tidlig jernalder (131211-60) på et højdedrag et stykke nord for gravhøjene.

Disse ret tæt beliggende fund antydede, at der indenfor en afstand af indtil 1km fra Fårdalfundet er ret omfattende bopladsspor fra bl.a. yngre bronzealder.

I forbindelse med naturgasprojektet forsøgte jeg derfor at samle oplysninger om alle fund fra yngre bronzealder fra Viskum sogn (og til dels fra nabo-sognene Ørum og Vejrum). Jeg ønskede at få alle dengang samlet alle, kendte 'brikker' til belysning af yngre bronzealders kulturlandskab i lokalområdet omkring Fårdalfundet.

Siden min undersøgelse af en lige syd for Fjelsø beliggende gravhøj (DKC 130901-60) med mange brandgrave i og ved højen, samt mange rituelle anlæg ved foden af gravhøjen, har jeg haft fokus på høje med mange brandgrave/rituelle anlæg fra yngre bronzealder. Blandt disse høje var det især højen nord for Fårdalfundet, der appellerede til fantasien, fordi det her var sandsynligt, at der var foretaget begravelser på samme tid som Fårdalfundet var nedlagt og fordi der her givetvis var foretaget begravelser over et længere tidsrum i yngre bronzealder og dermed i det tidsrum, hvor også 'samlingspladsen' ved Fårdalfundet formodedes at have været i brug. Derfor stod denne høj øverst på listen over gravhøjene med mange urnefund, der ønskedes undersøgt.

I begyndelsen af august 2009 kørte jeg forbi højen og kunne konstatere, at der stadig var korn på marken. Da jeg kort tid efter skulle foretage en prøvegravning på en nærliggende gård kontaktede jeg lodsejeren Leif Tolstrup, for at høre, om jeg kunne få lov til at foretage en prøvegravning af højen. LT oplyste i den forbindelse, at han hvert år pløjede mange sten op på højtomten og det kunne tyde på, at der stadig var rester af højen bevaret. Han var i øvrigt positiv over for en prøvegravning, der gerne skulle passes ind mellem høst og såning.

---

¹ I 2009 oplyste naboen T. Jensen, at han i sin ungdom havde set urnerne stå på loftet på Nøragergård, men at de efterhånden var tørret ud og sunket sammen. Hans oplysninger bekræfter således Lützau-Lunds nedskrevne notater.

Den 17. august 2009 bød muligheden sig og prøvegravningen blev derfor gennemført.

Faktuelle oplysninger

Sted: Mat. nr.
Anledning: Dyrkning
Lodsejer: Leif Tolstrup, Overlundvej 11, 8830 Tjele
Tidspunkt: 17-20. august 2008
Metode: Søgegrøft udlagt med rendegravemaskine med 2,0m bred rabatskovl.

Maskine fra: Niels Martin Hansen, Viskum
Maskinfører: Niels Martin Hansen, Viskum

Deltagere

Martin Mikkelsen	Daglig leder og beretningsansvarlig.
Jakob Westerman	Assistent og ansvarlig for GPS-opmåling
Gorm J. J. Olesen	Arbejdsmand

Tidl. arkæologiske fund i og nær ved området

Gravhøjen udgør én af tre, nær hinanden beliggende, overpløjede gravhøje (131211-9, 10 og 58), hvoraf der kun er kendte gravfund i form af ca. 20 gravurner i højen sb. 58. Højgruppen benævnes nu Nøragergård Høje I-III.

Der er lokaliseret enkelte bopladsspor lige nord og lige syd for højgruppen (131211-66-67) og mere omfattende bopladsspor lidt længere mod syd (131211-65). Bopladserne er fra bronzealder og tidlig ældre jernalder.

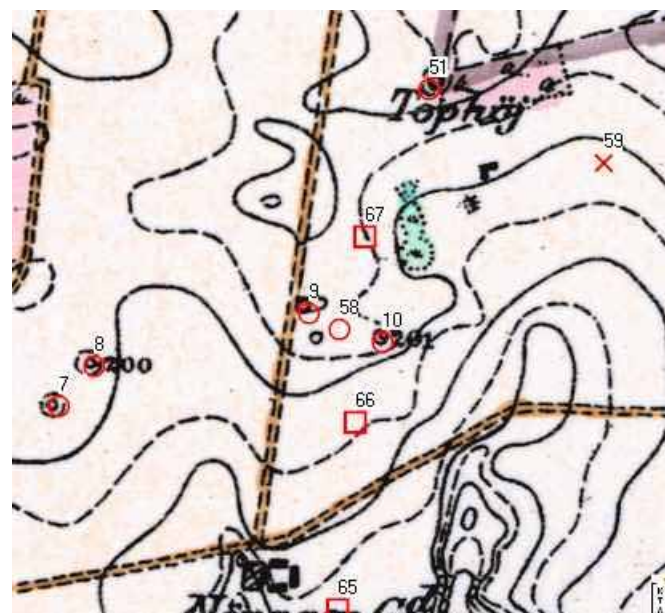
Endvidere er registreret en fredet gravhøj (131211-51, Tophøj) lidt længere mod nord og er par overpløjede gravhøje (131211-7-8) noget vest for højgruppen ved Nøragergård. Der kendes ikke fund fra disse gravhøje.

Endelig skal det bemærkes, at det kendte Fårdal-depotfund fra y. bronzealder per. V er fundet ca. 900m syd for højgruppen.

Topografi, terræn og undergrund

Højen er placeret på en naturlig højning på et svagt kuperet højdedrag.

Undergrunden består af gruset sand.

Målesystem og nivellering

Søgegrøfterne og anlægsspor blev indmålt og nivelleret med GPS

Undersøgelsens forløb.

Der blev med forsigtighed udlagt to søgegrøfter:

S1: En omtrent N-S gående søgegrøft hen over den formodede højmidte.

S2: En søgegrøft fra toppen af højen mod øst.

Herefter finafrensedes anlæg og højfyld med forsigtighed med skovl og graveske.

Anlæg blev systematisk beskrevet og fotograferet og felter samt anlæg blev opmålt med GPS.

Endelig blev der med GPS foretaget en detaljeret koteopmåling af højen og dens nærmeste omgivelser.

Før tildækning blev alle sikre og formodede brandgrave samt randsten mv. overdækket med sorte plastposer, således at man ved en fremtidig afdækning straks ved, at der er væsentlige anlæg på stedet.

Den meget positive lodsejer tilkendegav ved prøvegravningens slutning, at han ville friholde højresten for pløjning/dyrkning den kommende sæson. Det vil give mulighed for at foretage en eventuel udgravning (når det måtte være belejligt) inden næste års tilsåning.

Undersøgelsens resultater.

Prøvegravningen viste, at der stadig er bevaret betydelige dele af højen. Der er rimeligvis udskilt fire opbygningsfaser (A14, A10, A8 og A5), jf. plan på næste side.

Jeg er tilbøjelig til at tro, at højfyld A14 er en indre kerne (med en diameter på ca. 6m) over primærgraven og at A10 med randsten ved ydersiden er et ydre 'lag' højfyld til primærhøjen, der i så fald har haft en diameter på ca. 11m.

Højfyld A8 angiver givetvis en yngre højfase, men om det er en separat udvidelse (uden randsten?) til en højfase med en diameter på ca. 16m eller en indre kerne med A5 som et ydre lag til en høj med en diameter på ca. 20m, kan ikke afgøres på det foreliggende grundlag. Jeg er dog rimelig sikker på, at A5 er det yngste lag højfyld og at der er randsten knyttet til denne fase. Samlet er jeg sikker på, at der er mindst to højfaser (i så fald A14/A19 og A8/A5), men vil ikke udelukke, at der er tre højfaser (i så fald A14/A19, A8 og A5) og kan ikke helt udelukke, at der er fire højfaser ((i så fald A14, A19, A8 og A5). Jeg er endvidere sikker på, at primærgraven er uforstyrret, hvorimod det er usikkert om sekundærgraven og evt. andre grave til højfaserne er bevarede. En egentlig udgravning vil kunne afklare dette og formodentlig også hvor mange egentlig højfaser, der har været.

Der er fundet spor efter 8-9 brandgrave, jf. plan på side 9.

To af brandgravene (A7 og A18) er givetvis uforstyrrede urnegrave og det kan meget vel også være tilfældet med den formodede grav A12. Hvorvidt stensamlingen A19 også markerer en øvre stensætning til en urnegrav er lidt mere usikkert, bl.a. fordi den er fundet i den nordlige del af højtomten. Bemærk, at de tre rimeligt sikre urnegrave er placeret nedgravet i den ydre del af højen.

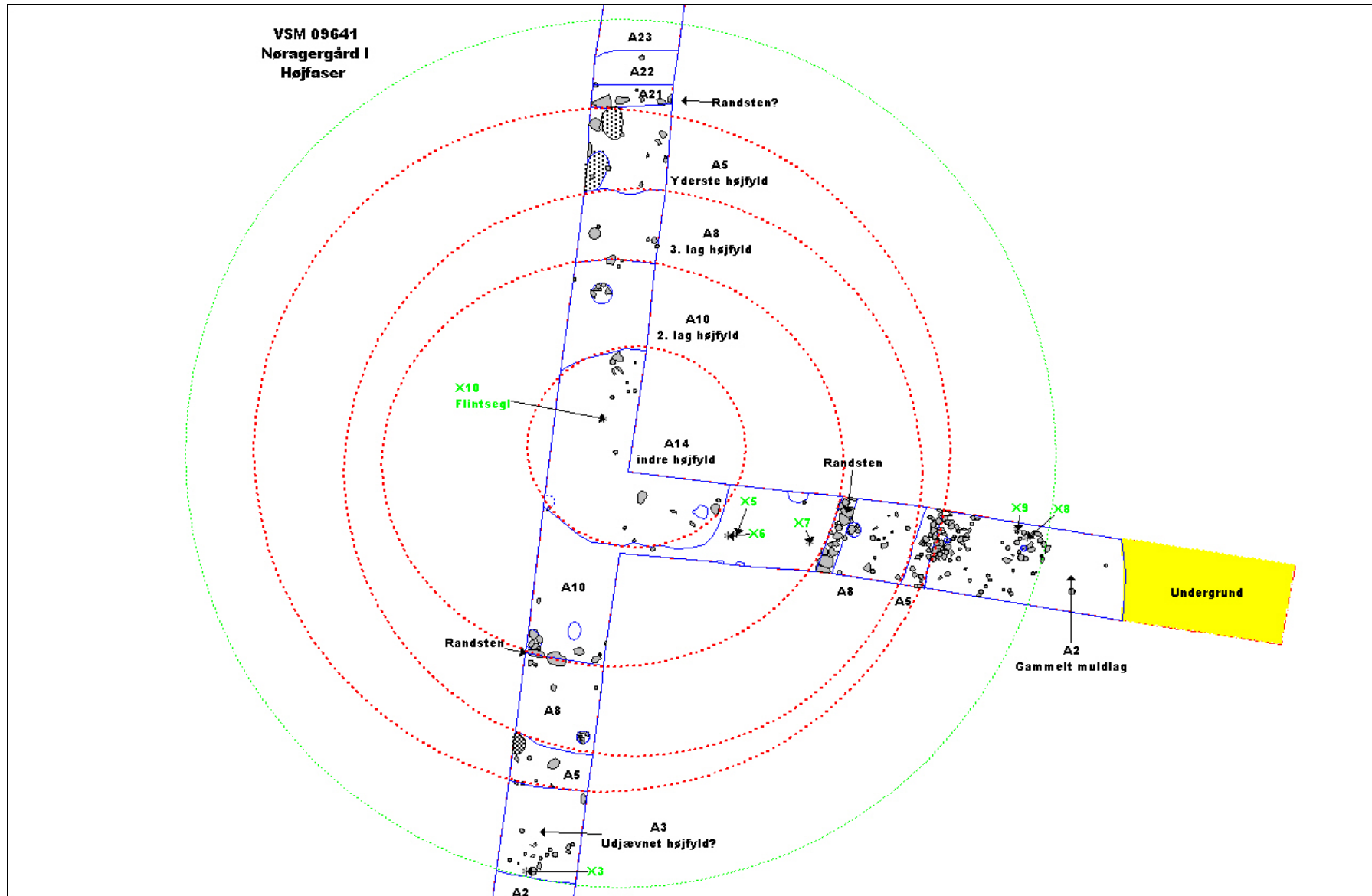
De andre sikre brandgrave kan være rester af andre uforstyrrede grave. Men da de bemærkelsesværdigt er fundet i den indre del af højen, er jeg mere tilbøjelig til at betragte dem som rester efter nogle af de ca. 20 urnegrave, som ifølge oplysninger tidligere er optaget.

Under alle omstændigheder er det en overraskende stort antal lokaliserede brandgrave, da der kun blev afdækket ca. 20% af højens overflade. De bevarede urner fra Lützau-Lunds samling og de få fund, der blev hjemtaget ved prøvegravningen i 2009 synes alle at kunne dateres til yngre bronzealder. Højen antages derfor at have fungeret som gravplads gennem hele yngre bronzealder.

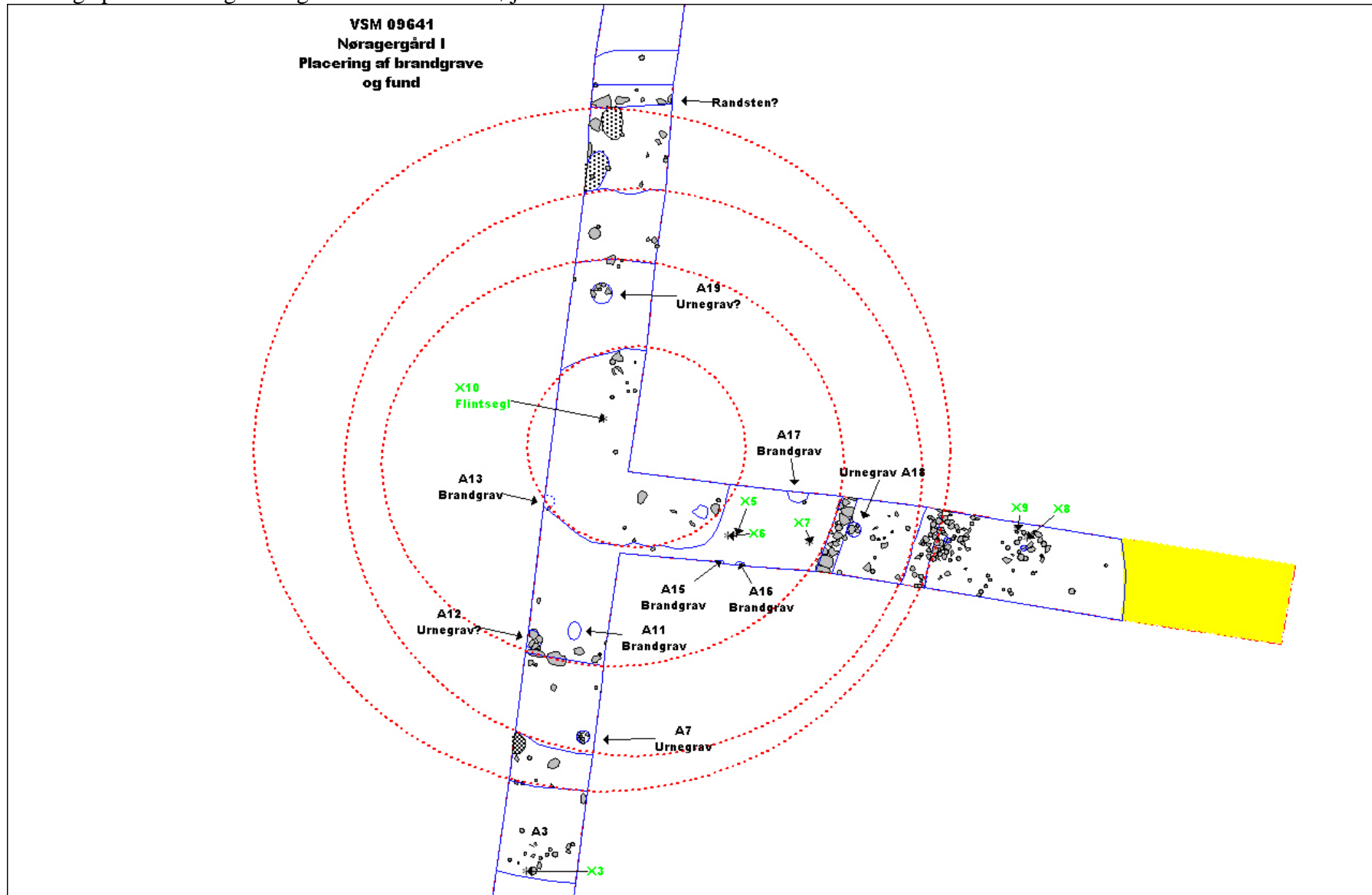
Udjævningen af højen har tilsyneladende betydet, at der omkring foden af gravhøjen ikke er blevet pløjet til undergrund endsige ned til det gamle muldrag. Stensamlingerne (A3) både syd og øst for højfoden tyder på relativt gode bevaringsforhold og dermed med gode muligheder for at afdække og undersøge spor efter rituelle anlæg ved foden af gravhøjen. Fund af lerkarskår og flintafslag ved højfoden antyder endvidere muligheder for at belyse omfanget og art af andre aktiviteter ved højfoden.

Det er klart, at man skal mulighederne udnytte til det yderste for at koble specifikke brandgrave til specifikke rituelle anlæg ved foden af gravhøjen såfremt gravhøje skal undersøges.

Oversigtsplan – højfaser (røde) og område ved foden forsejlet af udjævnet højfyld (grøn)

Oversigtsplan – brandgrave og fund i relation til højfaser

Perspektiver for videre undersøgelser

Den noget overraskende gode bevaringstilstand af selve gravhøjen og dermed formodentlig af grave til 2-3 højfaser, de mange uforstyrrede og forstyrrede brandgrave samt stenlægninger og evt. andre (rituelle) anlæg ved foden af højen rummer meget fine perspektiver for videre undersøgelser, der kan bidrage til belysningen af de to projekter, der var anledning til prøvegravning.

Når det gælder projektet ”Fårdalfundet i yngre bronzealders kulturlandskab” skulle det være mærkeligt, hvis der ikke er per. V grave blandt de bevarede brandgrave. Udover brandgravens indhold af ’gravgaver’ og dermed indikationer på de afdødes sociale status, vil analyser af de dødes køn/alder m.v. være væsentlige bidrag til projektet.

Når det gælder projektet ”Rituelle anlæg i yngre bronzealders dødekult”, der har specielt fokus på rituelle anlæg ved foden af gravhøje, må det ud fra prøvegravningens resultater også antages, at der er væsentlige perspektiver ved en egentlig udgravning af højen og dens nærmeste omgivelser. De lokaliserede stensamlinger kan være rituelle anlæg eller dele af anlæg i sig selv og de viser desuden, at fladen ved højfoden er forsegleet og ikke bortpløjet. Dermed er der mulighed for, at der, som ved Torup Høje (Fjelsø sb. 60), kan være adskillige og forskelligartede anlæg bevaret ved foden af højen og med de bevarede brandgrave in mente er det måske også her muligt at relatere specifikke brandgrave til specifikke rituelle anlæg ved foden af gravhøjen.

Derudover kan man bare håbe på, at den formodet bevarede primærgrav og eventuelle bevarede grave til den/de sekundære højfaser rummer væsentlige fund, i så fald forhåbentlig fra ældre bronzealder, da det kunne give indikationer på områdets betydning før eller da samlingspladsen ved Fårdal blev etableret.

Endelig vil jeg ikke blive overrasket, hvis der under højen er bopladsspor, som det nu er konstateret er tilfældet under nabohøjen Nøragergård I mod øst, jf. beretning fra 23. sept. 2009.

Samlet overstiger resultaterne og dermed de mulige perspektiver ved videre undersøgelser de forhåbninger, jeg på forhånd havde til den overpløjede gravhøj.

Indstilling

Prøvegravningen har dokumenteret, at gravhøjen og stensamlingerne ved foden af højen er meget truet af pløjning.

Der blev fundet mange sten i pløjelaget og endvidere oplyste lodsejeren, at han hvert år gennem mange år har pløjet nye sten op og løbende fjernet de største af dem. Nedpløjningen vil givetvis fortsætte, da højen er placeret på toppen af en lille, ret markant højning.

Det er derfor museets indstilling, at højen og dens nærmeste omgivelser bør undersøges hurtigst muligt.

Anlægsliste

A	Art	Beskrivelse	Fund	Foto	Datering
A1	Muldlag	Variierende i tykkelse fra ca. 0,20m på toppen af højen tiltagende til ca. 0,28m uden for højen	X4 - Lerkarskår		Moderne
A2	Gl. muldlag	Iagttaget både ved sydside og østside af højen. Mørk gråbrun til dels spættet m. undergrundsmateriale i dyregang. Op-rindelig tykkelse af laget vil givetvis kunne ses under højen.			AYS?
A3	Stensamling	På overgang mellem det gamle muldlag A2 og den lag A4 fandtes i den sydlige søgegrøft i og lige under det moderne pløjelag en del mindre sten i en (eller flere?) uregelmæssige samling(er), der formodentlig følger højeriferien. Dele af stenene er givetvis opløjet. I det begrænsede afdækkede område er tolkning usikker, men jeg tror ikke der er tale om randsten og hælder (ønsker?) mest til, at de udgør dele af en eller flere stensamlinger af rituel karakter ved foden af højen. Fylden mellem stenene var vanskelig at adskille fra især A2.	X3 – Lerkarskår	E12-13-14	BYX?
A4	Fyldlag	Ret homogen mørk gråbrun fyld med spredte flintafslag. Jeg hælder mest til, at det er udskredet højfyld ved foden af højen. Det kan derfor dække de dele af sten A3, der ligger nærmest ved højfoden.	X1 - Flintafslag	E14	BYX-?
A5	Højfyld? Yderste lag?	Brun til gråbrun fyld i en ca. 1m bred bræmme i sydlige søgegrøft. Enkelte sten revet op, top af andre påtruffet. Spættet med gulligt undergrundsmateriale. I østgrøft synes det formodet tilsvarende lag helt fyldt med eller at overlejre mindre sten, og det er måske også tilfældet i sydgrøft, hvor bevaringstilstanden synes lidt bedre. Mest markant i nordgrøft, jf. E29, hvor flere sten er pløjet op, jf. stenspor E20 og hvor toppen af flere andre større sten ses. Nogle af disse sten kan være randsten (se E29), men andre er umiddelbart svære at tolke. Tolket som højfyld til yngste højfase, der kan have randsten ved foden..		E15-16 E28-29	BÆX
A6	Stenspor.	Fyldskifte med muld som i pløjelaget og derfor tolket som et stenspor	X5 – Lerkarskår X6 - Lerkarskår		Moderne
A7	Stensamling Urnegrav?	Lille stensamling af håndstore sten. Kan meget vel være toppen af en urnegrav.		E15-16-17	BYX?
A8	Højfyld. Næstyderste lag	Hom. mørkgrå/mørk gråbrun fyld, hvori enkelte sten. Diffus grænse mellem A8 og A10 i sydgrøft, men der ses top af større formodede randsten A9, der klart adskiller lagene i østgrøft.	X2 - Flintafslag	E15-16 m.fl.	BÆX
A9	Randsten	I sydgrøft sås toppen af 4 større sten, dog ikke helt på række.		E16, 18-19-20	BÆX

A	Art	Beskrivelse	Fund	Foto	Datering
		I østgrøften en markant sammenhængende række af lidt mindre og noget mindre sten, jf. E23-25, der her ser ud til at udgøre en stensat 'facade'. Uden tvivl dele af en randstenskæde/-facade langs foden af næstinderste lag højfyld A10. Kan være næsten helt dækket ved nordsiden, hvor der kun sås en enkelt større sten, jf. E27.		E23-24-25 E27	
A10	Højfyld. Næstinderste lag	Ret homogen mørk gråbrun fyld. Givetvis højfyld, der kan være et ydre lag i den ældste højfase.		E16, 18-19-20	AYSY-BÆX
A11	Brandgrav	Brændte ben og lerkarskår i overfladen. Brandgrav.		E18-19	BYX?
A12	Stensamling. Urnegrav?	Rund stensamling af hånd- til hovedstore sten. Lige bag de formodede randsten A9 i sydgrøft. Kan meget vel være toppen af en urnegrav.		E19-20	BYX?
A13	Brandgrav	Brændte ben og lerkarskår i overfladen. Brandgrav.			BYX?
A14	Højfyld Inderste lag	Heterogent 'marmoreret' gråbrun til mørk gråbrun fyld med tynde striber af mørkgrå fyld, formodet afbrændt? vækstlag i tørvestruktureret højfyld. Toppen af en enkelt større og et par mindre sten påtruffet. I yderkant mod øst enkelt møre, feldspathoidige sten, mod nord adskillige af samme slags sten. Tolket som primære højfyld, form. fyldt op omkring eller over grav.	X14 – Flintsegl	E25	AYSY-BÆX
A15	Brandgrav	Brændte ben og lerkarskår i overfladen i sydkant af søgegrøft. Brandgrav.			BYX?
A16	Brandgrav	Brændte ben og lerkarskår i form af vandret liggende karside i overfladen i sydkant af søgegrøft. Brandgrav.	X8-9: Lerkarskår		BYX
A17	Brandgrav	Brændte ben og et lerkarskår i overfladen i nordkant af søgegrøft. Brandgrav.		E26	BYX?
A18	Brandgrav- urnegrav	Stensamling med 6 håndstore sten omkring større flad sten, der formodes at være 'lågsten' over en urne (med eller uden lerlåg).		E24-25	BYX?
A19	Stensamling, evt. Brandgrav (urnegrav)	Stensamling med 5 sten. 3 sten i SV-del er møre og evt. fra samme sten. Kunne være sten over en stenomsat urnegrav.		E27	BYX?
A20	Stenspor	Fyldskifter med fyld som pløjelag. Derfor tolket som stenspor (i højfyld A5) i nordlige søgegrøft..		E28	Moderne
A21	Fyldlag	Let heterogen mørk gråbrun fyld.		E29	CXX-?
A22	Fyldlag	Heterogen tørveagtig mørk grå/gråbrun med lysgrå sand (vandaflejret?).		E29	CXX-?
A23	Fyldlag/gl. muldlag	Består af gl. muldlag A2 samt fyldlag, evt. nedre del af A22.			AYS/?
A24	Fyldskifte	Heterogen med meget gult undergrundsmateriale.			AYSY-?
A25	Grøft	Ret homogen mørk grå/gråbrun fyld.		E6	Nyere tid

Fundliste (fra REGIN)

Tilknyttede genstande

Der vises 11 ud af ialt 11

25 resultater pr. side

Erhvervelsesmåde	Genstandsnummer ▲	Betegnelse	Periode	Vedhæftede f
indsamlet	09641X0001	Flintafslag	yngre bronzealder	
indsamlet	09641X0002	Flintafslag	ældre bronzealder	
indsamlet	09641X0003	Lerkarskår, ubestemmelig	yngre bronzealder	
indsamlet	09641X0004	Lerkarskår, ubestemmelig	yngre bronzealder	
indsamlet	09641X0005	Lerkar, ubestemmelig.	bronzealder	
indsamlet	09641X0006	Lerkarskår, ubestemmelig	bronzealder	
indsamlet	09641X0007	Lerkar, ubestemmelig.	bronze- / jernalder	
indsamlet	09641X0008	Lerkar, ubestemmelig.	yngre bronzealder	
indsamlet	09641X0009	Lerkarskår, ubestemmelig	yngre bronzealder	
indsamlet	09641X0010	Flintsegl, fladehugget	ældre bronzealder	
indsamlet	09641X0011	Lerkar, ubestemt	yngre bronzealder	

Fotoliste med fotos

Digital VSM-nr. E	Digital	Dato	Beskrivelse	Retning (fra)	Fotograf	Andet
E1			Oversigtsbillede. Området med resterne af de tre gravhøje (Nøragergård Høje 1-2-3) i baggrunden midt i billedet.	SSV	EMM	
E2			Oversigtsbillede. Området med resterne af gravhøjene Nøragergård Høje 3 lige th. for vejen og Nøragergård Høje 2, der anes som en svag højning i højre del af billedet.	S	EMM	

Digital VSM-nr. E	Digital	Dato	Beskrivelse	Retning (fra)	Fotograf	Andet
E3			<p>Oversigtsbillede. Resterne af Nøragergård Høje 2 ses som en højning midt i billedet.</p>	V	EMM	
E4			<p>Arbejdsbillede. Besøg af familien mens søgegrøft mod øst lige er påbegyndt.</p>	VNV	JWE	

Digital VSM-nr. E	Digital	Dato	Beskrivelse	Retning (fra)	Fotograf	Andet
E5			<p>Arbejdsbillede. Besøg af familien mens søgegrøft mod øst lige er påbegyndt.</p>	SV	JWE	
E6			<p>Arbejdsbillede. Besøg af familien mens søgegrøft mod øst lige er påbegyndt. I forgrunden grøft A25 og i undergrunden foran denne anes rester af de dybest gående plovfurer, der viser, at der her er pløjet til undergrund. Selv om højen er anlagt på en svag naturlig højning fås her en fornemmelse af højrestens bevaringstilstand.</p>	VNV	JWE	

Digital VSM-nr. E	Digital	Dato	Beskrivelse	Retning (fra)	Fotograf	Andet
E7			Arbejdsbillede. Besøg af familien, der får forevist resterne af en brandgrav.	V	JWE	
E8			Arbejdsbillede. Besøg af familien, der får forevist resterne af en brandgrav.	V	JWE	

Digital VSM-nr. E	Digital	Dato	Beskrivelse	Retning (fra)	Fotograf	Andet
E9			Arbejdsbillede. Besøg af familien, mens søgegrøft mod øst er ved at blive udlagt.	VNV	JWE	
E10			Arbejdsbillede. Besøg af familien, mens søgegrøft mod øst er ved at blive udlagt.	SSV	JWE	

Digital VSM-nr. E	Digital	Dato	Beskrivelse	Retning (fra)	Fotograf	Andet
E11 og E11a			Den afrømmede flade er ved at blive finafrenset af Jakob i forgrunden og Gorm i baggrunden. Jakob er lige bag de formodede randsten A	S	EMM	
E12			Den afrømmede flade er ved at blive finafrenset af Jakob tv. og Gorm th. Midt i billedet de mindre sten A3 ved foden af højtømtten. I forgrunden det gamle muldlag A2.	S	EMM	

Digital VSM-nr. E	Digital	Dato	Beskrivelse	Retning (fra)	Fotograf	Andet
E13			Midt i billedet de mindre sten A3 ved foden af højtømtten	Ø	EMM	
E14			I forgrunden sten A3 ved foden af højtømtten og ved landmålerstokken formodet 'udjævnet' højfyld (A4), der kan dække over (mange) sten ved fod af højen. Selve højfoden er ved fyldskiftet til mere heterogen gulbrun fyld (A5) lige foran stenen i baggrunden.	S	EMM	

Digital VSM-nr. E	Digital	Dato	Beskrivelse	Retning (fra)	Fotograf	Andet
E15			<p>I forgrunden formodet 'udjævnet' højfyld (A4). Selve højfoden er ved fyldskiftet til mere heterogen gulbrun fyld (A5) lidt foran landmålerstokken. Bagerst ældre højfyld A8 og th. i denne sten i toppen af den formodede urnegrav A7.</p>	S	EMM	
E16			<p>I forgrunden formodet 'udjævnet' højfyld (A4). Selve højfoden er ved fyldskiftet til mere heterogen gulbrun fyld (A5) lidt foran landmålerstokken. I midten ældre højfyld A8 og th. i denne sten i toppen af den formodede urnegrav A7. Derefter randsten A9 ved foden af højfyld A10.</p>	S	EMM	

Digital VSM-nr. E	Digital	Dato	Beskrivelse	Retning (fra)	Fotograf	Andet
E17			Sten i toppen af den formodede urnegrav A7.	Oven	EMM	
E18			Bag tommestokken rester af brandgrav A11 og foran denne toppen af randsten A9 ved foden af højfyld A10.	S	EMM	

Digital VSM-nr. E	Digital	Dato	Beskrivelse	Retning (fra)	Fotograf	Andet
E19			<p>Rester af brandgrav A11 (ved hvid seddel) og desuden toppen af randsten A9 ved foden af højfyld A10. I baggrunden th. for randstenene ses sten i toppen af den formodede stenomsatte urnegrav A12. Tv. for randstenene ses dele af højfyld A8</p>	Ø	EMM	
E20			<p>Oversigtsbillede af den sydlige del af søgegrøft med Nørgergård i baggrunden. Fårdalfundet er gjort ved træerne yderst tv. i baggrunden. I forgrunden rester af brandgrav A11 (ved hvid seddel) og desuden toppen af randsten A) ved foden af højfyld A10. Lige foran randstenene ses i højre side den formodede stenomsatte urnegrav A12. Bag randstenene ses højfyld A8 m.v.</p>	N	EMM	

Digital VSM-nr. E	Digital	Dato	Beskrivelse	Retning (fra)	Fotograf	Andet
E21			<p>Oversigtsbillede østlige søgegrøft. I forgrunden den delvist forstyrrede stensamling(er) A3. Den ret markante randstensætning ('stenfacade') mellem højfyld A8 og A10 ses midt i billedet. I forgrunden rester af stensamling, der muligvis knytter sig til urnegrav A18 placeret lige foran den indre randstenskæde midt i billedet.</p>	Ø	EMM	
E22	Udgår					

Digital VSM-nr. E	Digital	Dato	Beskrivelse	Retning (fra)	Fotograf	Andet
E23			<p>Oversigtsbillede østlige søgegrøft. Den delvist forstyrrede stensamling(er) A3, der formodes bortpløjet i området, hvor landmålerstok er placeret.</p>	Ø	EMM	
E24			<p>Den formodet stenomsatte urnegrav A18 med en flad sten (som låg?) i midten. Lige bag urnegraven ses randsten/stenfacade A9 ved foden af højfyld A10.</p>	Æ	EMM	

Digital VSM-nr. E	Digital	Dato	Beskrivelse	Retning (fra)	Fotograf	Andet
E25			<p>Den formodet stenomsatte urnegrav A18 med en flad sten (som låg?) lige bag tommestokken. Lige bag urnegraven ses randsten/stenfacade A9 ved foden af højfyld A10. Bagerst den lidt mere spættede/brunlige inderste højfyld A14.</p>	Ø	EMM	
E26			<p>Bag landmålerstokken ses brandgrav A17. I højfyld A10.</p>	S	EMM	

Digital VSM-nr. E	Digital	Dato	Beskrivelse	Retning (fra)	Fotograf	Andet
E27			<p>Sten A19 til en mulig stenomsat urnegrav nedsat i højfyld A10. Stenen tv. kan være til randsten A9.</p>	V	EMM	
E28			<p>I forgrunden den ret homogene højfyld A8 og bag denne den mere heterogene højfyld A5, hvori stenspor A20 tv. og større sten, hvoraf nogle kan være randsten ved foden af den yngste højfase.</p> <p>Bagerst er der gravet til undergrund ned gennem flere lag (A22/A23/A2).</p> <p>I baggrunden ses forrest den Ø-V orienterede højning, hvor sb. 9 er placeret på den vestligste del (uden for billedet).</p> <p>I baggrunden lige th. for træerne er fundet bopladsspor fra bl.a. y. bronzealder-tidlig førromersk jernalder.</p>	S	EMM	

Digital VSM-nr. E	Digital	Dato	Beskrivelse	Retning (fra)	Fotograf	Andet
E29			<p>Arbejdsbillede. Jakob er ved at GPS opmåle søgegrøfter og anlægsspor. Lige th. for landmålerstok mulige (relativt store) randsten ved foden af yngste højfase med højfyld A5. Foran dem fyld A21-A22.</p>	N	EMM	